

Skolekredse vil opdukkæ Mænd og Kvinder, som har noget paa Hjerte, som de ikke mener at kunne faa Raaderum for indenfor den offentlige Skole, og de vil muligt gøre Forsøget med en privat Skole. Om det saa vil lykkes dem at faa det fornødne Klientel, bliver et andet Spørgsmaal, men rimeligvis vil der komme Forsøg af den Art. Og sideordnet med disse Forsøg vil der jo sikkert vedblive at bestaa Skoler, bl. a. for Børn, hvis Forældre tilhører Trossamfund udenfor Folkekirken, ligesom jeg kunde tænke mig, at der f. Eks. opdukkede konfessionsløse Privatskoler, der vilde søge Støtte, forinden den offentlige Skole kom saa vidt, at den var blevet konfessionsløs. Alt dette, mener jeg, meget godt vildt kunne glide, og jeg synes ikke, at der er Grund til, og jeg synes heller ikke efter de Forhandlinger, der er førte, at man har Lov til at mene, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti mente, at denne § 7 rimeligvis vil blive fortolket haardhændet af det saa meget mægtige socialdemokratiske Parti. Foranledningen til, at Partiet skulde gøre det, kan jeg ikke se er til Stede. Vor Interesse og vort Maal er jo, som den samme ærede Ordfører sagde, en vederlagsfri Enhedsskole, som fører de godt begavede Børn op til den højeste Undervisning, som den offentlige Skole paa det Tidspunkt er i Stand til at yde dem. Men de vil jeg tilføje, at jeg jo kunde tænke mig, at der vilde blive en anden Art Privatskoler, som Socialdemokratiet vilde modsætte sig at yde Støtte til. Det er jo nemlig ikke Formaalet med den foreslaaede Ordning, at hvis dette Forslag bliver gennemført, skulde der være fri Adgang til den højere Undervisning. Det, som er Meningen, er jo dog, at naar Grundskolen er gennemgaaet, naar Børnene er gaaet igennem Klasserne i Underskolen eller Grundskolen, saa skal de alle sammen, underkastes en Prøve, og deres Evner skal vurderes, for at de, der er egnede dertil, kan opnaa den Belønning, som den højere Skoleundervisning vil være for dem senere hen i Livet. Og dér kan det meget godt være, at der vil blive skilt en Del ud, som ikke kommer med, men hvis Forældre er velhavende og derfor ikke vil lade dem blive i den offentlige Folkeskole, men vil foretrække at betale for deres mindre begavede, men velsituerede Børn det, som det koster at bibringe dem den Undervisning, som de ikke er i Stand til at faa i den offentlige højere Skole. Overfor den Slags Skoler forudsætter jeg, Socialdemokratiet vil stille sig vrangvilligt med Hensyn til at yde Tilskud; men overfor de

Skoler, som i Kraft af Udviklingen og i Kraft af religiøse Forhold nu bestaar, og de Skoler, som vil opstaa paa andet Grundlag, der anerkendes af det offentlige i Henshold til det, der er skitseret i § 7, er der sikkert ingen Tvivl om, at Socialdemokratiet af Hensyn til Ungdommen vil stille sig lige saa forstaaende som noget andet Parti. Men som sagt, jeg vil haabe, at den Udvalgsbehandling, som er antydet, maa bringe bedre Resultater end dem, der har skinnet igennem de Udtalelser, som er fremsatte af de ærede Ordførere for Højre og for Venstre, og jeg vil gentage det, jeg nævnte før, at med Hensyn til Spørgsmaalet om Fripladser og alle de Begreber, der knytter sig dertil, er vi ikke med. Spørgsmaalet om Undervisning, om Ungdommens Adgang til at nyde den bedst mulige Undervisning for bagefter at kunne blive saa nyttige Borgere som muligt er ikke et Spørgsmaal om Gaver, men et Spørgsmaal om Ret. Der staar Socialdemokratiet.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (Kragh) mente at kunne bebrejde mig, at det kommunale Udvalg var blevet nedsat saa sent, at man ikke kunde faa den fornødne Tid til denne Sags Behandling i Rigsdagen. Jeg vil gøre opmærksom paa, at ogsaa i de kommunale Raad har man jo sine Ferier, og det viste sig, da dette Spørgsmaal kom frem lige inden Sommerferien, at man jo nok kunde nedsætte Udvalget, men det kunde ikke holde Møder; det var ikke muligt at faa Medlemmerne samlet, før Sommerferien var forbi. Der er saaledes ikke fra Ministeriets Side sinket nogen Tid, og det tror jeg ogsaa, det kommunale Udvalg vil bevidne. Ja, det maa endogsaa siges, at man selv indenfor Udvalget var overrasket over, at man saa hurtigt gennem disse Møder naaede til en enstemmig Indstilling, for det var vistnok egentlig dette Udvalgs Tro fra Begyndelsen, at man vilde komme til at arbejde endnu længere og muligvis endda ende med 2 eller 3 Indstillinger, en Flertals- og nogle Mindretalsindstillinger. Ogsaa jeg selv, som overværede disse Forhandlinger, maa sige, at der blev forhandlet med al mulig Hurtighed, idet man straks fik lavet de nødvendige Underudvalg til at tage Forhandlingerne op om de ret modstaaende Meninger, som gjorde sig gældende indenfor Udvalget. Jeg tror altsaa ikke, at der er sinket noget dér.

Saa klagede det ærede Medlem (Kragh) noget over, at der var for faa Oplysninger